

AVDELINGSPLAN FOR AVDELING BLEKKSPRUTEN 2021 – 2022

Avdeling Blekkspruten består av 20 barn i alderen 3-5 år i barnehageåret 21/22. Det jobber fem ansatte på avdelingen i forskjellige prosent- stillinger; to pedagogiske ledere og tre pedagogiske medarbeidere. Vi vektlegger barns utfoldelse gjennom lek og læring hvor barns medvirkning og medbestemmelse, samt aktiv deltakelse av engasjerte voksne, spiller en viktig rolle. Barnehagens visjon sier «*Hånd i hånd – en god start på livet*». Vi ønsker å bidra til at alle barn på Blekkspruten opplever seg sett og godt ivaretatt, at de får utviklet en god sosial kompetanse og etisk tenkende dømmekraft som gjør dem til fornuftige og selvstendige individer.

I Ekrekroken barnehage jobber vi etter felles årsplan som er utarbeidet ut ifra *Rammeplan for barnehagen (2017)* og *Lek og læring - Rammeverk for kvalitet i Bærumsbarnehagene (2019)*. Det pedagogiske arbeidet som praktiseres på hver enkelt avdeling skal planlegges ut ifra årsplanen og implementeres på en naturlig og tverrfaglig måte i tråd med barnehagens visjon og verdier, rammeplanens syv fagområder og kvalitetsplanens tre satsningsområder.

Rammeplanen vektlegger det pedagogiske arbeidet innenfor områdene omsorg, lek, danning, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk. Den innledes med barnehagens verdigrunnlag som skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling og å ivareta barnas behov for omsorg og lek.

Barnehagens verdigrunnlag:

- Barn og barndom - det å anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi
- Demokrati - økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap
- Mangfold og gjensidig respekt - fremme respekt for menneskeverdet og at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på
- Likestilling og likeverd - motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet
- Bærekraftig utvikling - lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen
- Livsmestring og helse - ha en helsefremmende og forebyggende funksjon

I tillegg består Rammeplanen av syv fagområder som skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Med utgangspunkt i Rammeplanen ble kvalitetsplan for Bærumsbarnehagene laget med fokus på satsningsområdene **kommunikasjon og språk, livsmestring og digital barnehage**. Målet med

kvalitetsplanen er å sikre et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i Bærumsbarnehagene, samtidig som den støtter opp barnehagens implementering av Rammeplanen.

Barnehagens felles årsplan beskriver hvordan vi implementerer Rammeplanen og kvalitetsplanen i vår praksis, og deretter utarbeides avdelingsplanene med utgangspunkt i den.

TEMA FOR 2021/22: BARNAS INTERESSER

På Blekkspruten ønsker vi å følge barnas interesser og behov. Hvordan vi møter barn og responderer på deres ulike behov har mye å si i forhold til relasjonens utvikling. Er den preget av anerkjennelse og respekt, er det mer sannsynlig at barna utvikler trygghet i forhold til den voksne. Personalet på Blekkspruten ønsker å bidra til å skape trygge omgivelser barna kan trives i; Deres trivsel er vårt ansvar. Fokuset vårt vil derfor være å fange opp barnas interesser og fantasiverden, implementere det inn i lek, samlingsstunder og andre aktiviteter slik at barna får oppleve morsomme og gledesfylte stunder i barnehagen. Vi observerer og hører med barna hva de ønsker at hverdagen skal inneholde. Ønskene kan bli til store og små meningsfulle prosjekter vi går i gang med, sammen! Noen ting barna har vist interesse for/ uttrykt at de ønsker vi skal jobbe videre med foreløpig denne høsten er: Dyr, dinosaurer, blomster, utkleddningslek, tall og bokstaver. Selv om dette er noe de har gitt uttrykk for at de interesserer seg for akkurat nå, er det ikke sikkert det er det samme de er opptatt av om en måned eller to. Det er derfor vanskelig å si eksakt hva vi kommer til å ha fokus på gjennom ett helt barnehageår. Dette vil bli referert gjennom dagrapporter, månedsbrev, samtaler med foreldre og halvårsevalueringer fremover. Kom gjerne med innspill til oss ift hva barna deres interesserer seg for hjemme også, så kan vi ta tak i dette videre i barnehagen.

På Blekkspruten vektlegger vi gode samlingsstunder som er godt forberedt og som gir barna muligheten til å oppleve magiske øyeblikk gjennom eventyr, fortellinger, høytlesning, sang og rytme. Ser vi at samlingsstundene vekker interesse hos barnegruppen bruker vi anledningen til å jobbe videre med akkurat det temaet samlingsstunden handlet om.

F.eks. hvis temaet i samlingsstunden var eventyr med visuelle konkreter så åpnes muligheter til å:

- La barna bli kjent med eventyret ved å gjenta i samlingsstunden flere ganger på ulike måter.
- La barna fortelle eventyret selv.
- La barna dramatisere eventyret.
- Skape et kjent leketema på avdelingen som skaper felles referanserammer for barna. Med felles opplevelser, felles fokus og referanserammer er det lettere for enkeltbarn å komme inn i en lek som allerede er etablert da de kjenner til tema som lekes.
- Barn og voksne får mulighet til å delta, inspirerer og utvide leken sammen.
- Skape gode vennsksapsrelasjoner på tvers av alder og kjønn.
- Stimulere til kreativitet, skaperglede, fellesskap og utforskning.

(minbarnehage.no)

BARNAS SEKSUELLE HELSE

Vi er bevisste på å møte barnas iboende og naturlige forhold til kropp og seksualitet. Barna møtes med respekt, vi undrer oss sammen og har en del bøker tilgjengelig som skaper rom for mange gode samtaler i naturlige settinger.

ARBEID MOT MOBBING – SOSIAL KOMPETANSE

Barn må få hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre og bli utfordret gjennom samhandling til å kunne mestre balansen mellom selvhevdelse og å se andres behov. Det å være endel av en vennegruppe og ha noen å være sammen med som liker en, er grunnlaget for trygghet og læring. Ved å aktivt arbeide forebyggende mot mobbing og for inkludering og gode samspill legger vi grunnmuren for videre kommunikasjon og samhandlingsregler. Vi ønsker at alle skal få kunnskap om hvordan man får- og opprettholder vennskap, hvordan man samarbeider, tar hensyn, viser omsorg og omgås andre på en god måte.

ALDERSGRUPPER/GRUPPER PÅ AVDELINGEN

Vi har aldersgruppe for de eldste barna (skolestarterne). De eldste barna på huset blir kalt Spekkhoggere, og i år er det tre barn som er Spekkhoggere fra Blekkspruten. Disse skal samles på tvers av avdelingene sammen med de andre 2016 barna på huset hver 5. uke. Spekkhoggerne møtes ute i barnehagen og skal være sammen hele uken.

Vi vil også ha grupper innad på avdelingen når det er tid og rom for det. Disse gruppene vil ikke nødvendigvis bli satt sammen etter alder. Vi ser også på andre behov hos enkeltbarnet. Ellers vil barna møtes på tvers av avdelinger og møte andre i sin aldersgruppe i utetiden. Vi vil også ha fokus på å besøke/ få besøk av andre avdelinger.

LEKENS EGENVERDI

Store deler av barnehagedagen består av lek. Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Når barn leker er det som oftest på deres egne premisser og ut ifra egne interesser og erfaringer. I leken lærer de å tilpasse seg andres behov og ideer og de opplever vennskap og tilhørighet. Noen ganger opplever de motstand og da er det de voksnes ansvar å hjelpe dem til å takle den på en adekvat måte.

I leken bruker barna sansene hørsel, syn, språk og lukt (noen ganger smak) i tillegg til balanse og stillingssans som forteller dem hvor de er i forhold til omgivelsene. De opplever alle typer følelser, spenning og ro. Leken stimulerer så og si alle sider i barnas utvikling.

På Blekkspruten setter vi av god tid til den selvvalgte leken slik at barna kan leke i lengre perioder og oppleve god flyt. «Flyt er når barnet har liten indre motstand, kan glemme seg selv og bare være til stede i aktiviteten. Barnet har en sterk opplevelse av frihet og kan utfolde seg fritt.» (Solveig H. Tollefsen, 2017).

Enkelte dager deler vi barna i mindre lekegrupper, hvor vi tar alder, behov og interesser i betraktning. Vi ser på det som en mulighet til å styrke barnas utvikling. Har de behov for sosiale, motoriske, språklige eller kognitive utfordringer så planlegger vi gruppene med utgangspunkt i det. Å leke i mindre grupper på et avskjermet område gir rom for mer ro og mindre forstyrrelser. «Den voksne får god oversikt over leken og kan i ro observere samhandlingen mellom barna for deretter eventuelt å bidra støttende på en hensiktsmessig måte.» (Læring og trivsel. 2018)

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å delta i lek, og noen av barna mestrer ikke de sosiale ferdighetene som leken krever, godt nok i alle situasjoner. Et barn kan for eksempel falle ut av en lek fordi det ikke forstår kommunikasjonen som foregår i denne leken. Andre som mestrer disse ferdighetene godt, kan bli premissleverandører og ledere i leken.» (Læring og trivsel. 2018)

Rammeplanen sier at personalet skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek

- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

SATSNINGSOMRÅDENE OG DE 7 FAGOMRÅDENE

Ifølge Bærum kommunes kvalitetsplan for bærumsbarnehagene skal barnehagene ha fokus på tre satsningsområder for å sikre ett likestilt barnehagetilbud til alle barn i Bærum. Satsningsområdene er: kommunikasjon og språk, livsmestring og helse og digital barnehage.

For utfyllende lesning, se <https://ekrekroken.no/themes/ekrekroken/img/nyheter/felles-aarsplan.4.pdf> og <https://www.baerum.kommune.no/globalassets/tjenester/barnehage/felles/lek-og-laring---rammeverk-for-kvalitet-i-barumsbarnehagen.pdf>

Vi har også fokus på å implementere Rammeplanens syv fagområder i vår praksis som naturlig fører til høy bevissthet rundt kommunens satsningsområder.

FAGOMRÅDENE- PERSONALET'S ANSVAR FOR Å TILRETTELEGGE

Kommunikasjon, språk og tekst

- Har et stort fokus på språkutvikling i barnehagen generelt med et eget språkteam
- Skape et språkstimulerende og utviklende miljø på avdelingen
- Prioriterer den gode samtalen; bla ønsker vi å være mange voksne ved måltidene da disse gir et godt utgangspunkt for samtale
- Er bevisst sin rolle som språklige forbilder, både verbalt og non- verbalt
- Er bevisst på å ordsette alt fra små ting til store hendelser og å bruke et variert ordforråd
- Undrer seg sammen med barna og oppfordrer til selvstendig tenkning
- Møter barna på en anerkjennende, undrende, respektfull og lyttende måte
- Hjelper barna med å sette ord på tanker, følelser og opplevelser
- Samtaler med barna om opplevelser og hendelser
- Oppfordrer til høytlesning og lytter til lydbøker
- Bruker konkrete og andre ulike formidlingsformer for å visualisere eventyr, sanger, bøker osv i samlingsstund
- Formidle kulturskatter som gamle folkeviser og eventyr
- Følge opp barnas interesse for moderne barnelitteratur og musikk
- Følge opp barnas interesse for det skriftlige språket
- Veilede barna ift bruk av språk i relasjoner, lek og for å løse konflikter
- Formidle rim, regler og sanger i samlinger og spontant
- Oppfordrer til utforskning av språket med humor og riming

- Synliggjøre språklig mangfold, særlig de representert på avdelingen, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Legge grunnlag for utvikling av gode og sunne vaner mtp kosthold, hygiene, aktivitet og hvile
- Tilrettelegge for fysisk aktiv lek både ute og inne
- Være tilstedeværende og anerkjennende
- Formidle glede over bevegelsesleker, sangleker og felles leker ute og inne
- Tilrettelegge for motivasjon og mestring utfra egne forutsetninger
- Å få oppleve å sanse, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt
- Formidle en grunnleggende kunnskap om hvordan sunn mat kan bidra til god helse og legge tilrette for måltids glede og felleskapsfølelse
- Bli kjent med egne behov og følelser
- Få kjennskap til menneskekroppen
- Utvikle respekt og kjenne på grenser ift egen og andres kropp
- Utvikle motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse
- Utfordre egne grenser på en forsvarlig måte
- Gå på turer ut av barnehagen og gjerne i litt utfordrende terreng
- Opparbeide en selvstendighet som gjør at barna kan stå i vanskelige situasjoner når disse dukker opp; være trygg og stå støtt i seg selv
- Oppfordre til selvstendighet
- Fremme bordskikk og gode manerer som kan komme til nytte videre i livet
- Voksne være bevisste på sunn livsstil
- Oppfordre til samarbeid og hjelpsomhet overfor andre
- Godt klima blant voksne på avdelingen smitter over på barna

Kunst, kultur og kreativitet

- Oppfordre til å ta i bruk egen iboende kreativitet
- Støtte barna i deres kunstneriske og kulturelle uttrykk
- Stimulere kreativitet, skaperglede og fantasi
- Tilby variert materiale
- Ha fokus på prosess, ikke produkt
- Formidle skaperglede
- Følge barnas interesse
- Formidle enkel kulturhistorie ved å bruke bilder, musikk og fortellinger
- Utvikle respekt for andres kultur ved å ha fokus på de forskjellige kulturene som er representert på avdelingen
- Ta i bruk dans, drama, film etc i formidling av kulturelle og kunstneriske uttrykk
- Stimulere nysgjerrighet, bidra til undring og eksperimentering
- Skape estetiske dimensjoner både inne og ute
- Formidle mangfold fra fortid til samtid

- Tilbud om finmotoriske aktiviteter
- Implementere barnas kunstneriske aktiviteter og interesser i samlingene
- Engasjere seg i kreativ tenkning og vise engasjement
- Planlagte og spontane formingsaktiviteter

Natur, miljø og teknologi

- Ha et godt utvalg av konstruksjonsleker på avdelingen
- Fremheve gleden av uteliv, uansett vær
- Lek, undring, utforskning og læring
- Reflektere og samtale om fenomener i naturen
- Være bevisst ift kildesortering og la barna være aktive deltakere
- Være bevisste på å bevare biologisk mangfold
- Utvikle glede ved å være i og kjærlighet til naturen
- Bevisstgjøring ift de forskjellige årstidene og kvalitetene ved disse
- Utforske naturen både i bhg og i nærområdet
- Skape gode friluftsopplevelser året rundt
- Oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover
- Utvikle respekt og forståelse for viktigheten av å bevare naturen
- Kunnskap om småkryp, dyr og dyreliv
- Bruke teknologi for å fremskaffe informasjon
- Bruke skjerm i pedagogisk formidling
- Mykid som kommunikasjonsplattform

Antall, rom og form

- Være tilstedeværende voksne som ser når vi kan bruke en situasjon til å formidle kunnskap
- Være bevisste på hvordan vi kan formidle kunnskap i dagligdagse situasjoner
- Motivere for undring, motivasjon og problemløsning
- Søke løsninger på det barna undrer seg over i fellesskap; undre seg, ikke komme med løsningen for å utvikle selvstendighet og tankeprosesser
- Oppfordre til og utvikle interessen for matematiske sammenhenger og begreper
- Leke og eksperimentere med tall og mengde
- Spille spill
- Kunne gjenkjenne former og sortere på forskjellige måter
- Inspirere til matematisk tenkning
- Støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning
- Bringe realfaglige begrep inn i daglig kommunikasjon, lek og samlingsstund

Etikk, religion og filosofi

- La alle barna få speilet sin familie i barnehagen
- Ha et stort fokus på samfunnets mangfold i alle sammenhenger

- Formidle at absolutt alle er like mye verdt
- Markere høytidsdager i religioner representert på avdelingen dersom familiene ønsker det
- Formidle fortellinger, verdier og høytider i andre kulturer
- Skape interesse og aksept for andres måte å leve livene sine på
- Reflektere, undre oss og samtale om eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål barna er opptatt av
- Bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft
- Utvikle interesse, toleranse og respekt for ulikheter og andre mennesker
- Fremme sunn fornuft og hjelpe barna til å utvikle etisk, tenkende dømmekraft
- Formidle gode, sunne verdier og holdninger
- Være bevisst vårt samfunnsmandat

Nærmiljø og samfunn

- La barna få være med på å forme sin egen hverdag gjennom demokratiske prosesser og få tillit til at de har påvirkningskraft
- Vise at barna har påvirkningskraft ift egen hverdag
- Gjøre barna kjent med nærmiljøet for å skape tilhørighet og trygghet
- Gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke fordommer, diskriminering og rasisme
- Formidle kunnskap om samfunnet og verden
- Formidle kunnskap om lokale tradisjoner
- Introdusere forskjellige yrker og at alle har en plass å fylle i samfunnet
- Formidle begynnende kjennskap om menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen
- Fokus på kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer
- Kjennskap til samisk kultur
- Gi erfaring ift at barnas valg og handlinger kan påvirke situasjonen for dem selv og andre

Vi gleder oss til ett år sammen med denne flotte gjengen på Blekkspruten! 😊

Hilsen fra de voksne på Blekkspruten v/ Chatrine og Marit

KILDELISTE

- Rammeplanen for barnehager (2017). www.udir.no
- Lek og læring – rammeverk for kvalitet i Bærumsbarnehagene (2019). www.baerum.kommune.no
- Solveig H. Tollefsen (2017). Fri lek eller voksenstyrte aktiviteter. <https://www.barnehage.no/artikler/fri-lek-eller-voksenstyrte-aktiviteter/428826>
- Læring og trivsel – støtte materiell til rammeplanen (2018). <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/trivselsveileder/>
- Mål for eventyr prosjekt – inkludern og deltakelse i lek. <https://www.minbarnehage.no/DynamicContent//Documents/235-299b09f8-5d50-4660-8ceb-d9d672e2c90e.pdf>

